

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Навчальний рік 2025-2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ»

Освітній компонент	<u>нормативний</u>
Форма здобуття освіти	<u>очна</u>
Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>224 «Технології медичної діагностики та лікування»</u>
Спеціалізація	<u>224.02 Протезування-ортезування</u>
Освітньо-професійна програма	<u>«Протезування-ортезування»</u>
<u>Другого (магістерського) рівня вищої освіти</u>	
Курс	<u>2</u>

Затверджено на засіданні кафедр:
громадського здоров'я та управління
охороною здоров'я
Протокол від 26 серпня 2025 р. № 1
В.о.зав. кафедри

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем громадського здоров'я
та гігієни
Протокол від 26 серпня 2025 р. № 1
Голова комісії

_____ доц. К.Г. Помогайбо

_____ проф Т.О. Чумаченко.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

Помогайбо Катерина Георгіївна - в.о. завідувача кафедри, к.мед.н., доцент.

Мельниченко Олександр Анатолійович - професор кафедри, доктор наук з держ.управління, професор.

Нестеренко Валентина Геннадіївна – доцент кафедри, к. мед. наук, доцент.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Нестеренко Валентина Геннадіївна , доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, к.мед.н.
Професійні інтереси, посилання на профайн викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше	Громадське здоров'я, public health, менеджмент охорони здоров'я, проектний менеджмент; Сайт університету: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=232%3A2011-05-19-08-08-34&catid=7%3A2011-05-09-09-08&Itemid=27&lang=uk ACU: http://31.128.79.157:8080/profile Moodle: http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=1039 ORCID : 0000-0002-3773-9525
Контактний телефон	+38-095-30-71-170, 057-707-73-20
Корпоративна пошта викладача	vh.nesterenko@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Методологія науково-дослідної роботи» складено відповідно до Освітньо-професійної програми «Протезування-ортезування» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування», спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт): другий (магістерський) рівень, галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 224 Технології медичної діагностики та лікування, спеціалізації 224.02 Протезування-ортезування (далі – 224.02), затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2024 р. № 1545.

Опис освітнього компоненту (анотація).

Освітній компонент «Методологія науково-дослідної роботи» розглядає питання сутності науки та її ролі для розвитку суспільства; наукового продукту та його видів. Особливо корисним вважається розділ особливостей вибору напряму та планування науково-дослідної роботи, її організації. Розглядаються питання сутності наукової інформації та основних засад роботи з нею; особливості захисту інтелектуальної власності.

Освітнім компонентом в розгорнутій формі представлені особливості наукової діяльності, її організації та ефективності, а також особливості наукової роботи здобувачів, молодих дослідників та науковців, що вже склалися та опанувати навички використання цих знань для організації власної професійної та наукової діяльності.

Вивчення освітнього компоненту «Методологія науково-дослідної роботи» проводиться з метою навчання здобувачів освіти методам наукової роботи та ґрунтується на оволодінні необхідними знаннями, що мають бути отримані у процесі вивчення освітнього компоненту: засвоєння знань щодо видів науково-дослідних робіт та вимог до наукових публікацій; стосовно законів і категорій логіки науки та логічних форм наукового мислення; про методологічні рівні, принципи і методи наукового пошуку.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Методологія науково-дослідної роботи» є базові знання для виконання та оприлюднення (презентації, публікації, захисту) різних видів наукової діяльності та впровадження їх в практичну діяльність.

Міждисциплінарні зв'язки: освітній компонент «Методологія науково-дослідної роботи» тісно пов'язана з питаннями, компетентностями і навичками, які здобувають здобувачі при вивченні таких освітніх компонентів, як: Українська мова за професійним спрямуванням, Англійська мова за професійним спрямуванням, Цифровізація системи ортезування та протезування, Етика, психологія, комунікація, лідерство та командна робота.

Пререквізити: Українська мова за професійним спрямуванням, Англійська мова за професійним спрямуванням, Цифровізація системи ортезування та протезування, Етика, психологія, комунікація, лідерство та командна робота.

Постреквізити: отримані знання, навички та надбані компетенції використовують при виробленні та оцінюванні наукового продукту, під час вибору методологічних рівнів та принципів у ході здійснення наукового пошуку; при прийнятті рішення щодо застосування методологічних принципів і методів наукового дослідження; оформлення рукопису наукового дослідження та його презентації на захисті.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE:

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6125>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту «Методологія науково-дослідної роботи» є оволодіння знаннями та умінями щодо застосування закономірностей наукового пізнання, рівнів методології, принципів і методів наукового пошуку, а також оформлення та представлення на захист результатів проведеного наукового дослідження.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- засвоєння знань: щодо видів науково-дослідних робіт та вимог МОН України до наукових публікацій; про методологічні рівні, принципи і методи наукового пошуку.
- вироблення умінь:

- у використанні методологічних рівнів та принципів у ході здійснення наукового пошуку;
- щодо застосування методів наукової діяльності;
- оформлення рукопису наукового дослідження та його презентації.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент «Методологія науково-дослідної роботи» (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1 Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами вищої освіти наступних **компетентностей**:

інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та задачі дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у сфері протезування-ортезування.

загальні:

ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК05. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК07. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК11. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Знання наукової основи предмета, обізнаність у поточних дослідженнях і розробках, а також розуміння зв'язку між наукою та перевіреним досвідом і практичного значення цього.

СК03. Здатність обирати та застосовувати відповідні методи протезування-ортезування, які базуються на фундаментальних та доказових технічних процедурах.

СК09. Здатність критично аналізувати, оцінювати та використовувати відповідну інформацію, а також обговорювати нові факти, явища та проблеми з різними цільовими групами, роблячи таким чином внесок у розвиток професії та бізнесу.

СК11. Здатність визначати власну потребу в додаткових знаннях та безперервно розвивати власні навички.

1.3.2 Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання**:

ПРН 08. Управляти даними та перевіряти гіпотези (включаючи тести між двома або більше групами), визначати похибку вимірювання, надійність та валідність, статистичне значення під час планування, виготовлення та аналізу якості протезного або ортезного виробу.

ПРН 10. Самостійно аналізувати наукову літературу (в тому числі, іноземною мовою) та застосовувати найкращі наявні докази для вирішення важливих проблем або питань у сфері протезування та ортезування.

ПРН 11. Розуміти науково-дослідні процеси та вміти виконувати роль протезиста-ортезиста на рівні досліджень.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **соціальних навичок (Soft skills)**:

- Соціальні навички
- Лідерські якості
- Способи мислення.

2. ІНФОРМАЦІОННИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Нормативний
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 224 «Технології медичної діагностики та лікування» (шифр і назва) Спеціалізація: 224.02 Протезування-ортезування	Рік підготовки:
		2-й
		Семестр
		3-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних –40 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 50	Освітній ступінь: другий (магістерський) ОПП: «Протезування-ортезування»	Лекції
		10 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Самостійна робота
		50 год.
		Індивідуальні завдання: год.
		Вид контролю: диф.залік

2.1. Опис освітнього компоненту.

2.2.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекції
1	Роль науки в розвитку суспільства. Науковий продукт та його види. Процес формування наукової школи	2	вступна
2	Патентний пошук. Творча діяльність та інтелектуальна власність	2	тематична
3	Наукова інформація. Джерела наукової інформації. Анкетування і його роль в зборі первинної інформації. Розробка та етапи анкетування.	2	
4	Організація робочого місця та робочого часу. Організація праці в науковій діяльності. Ефективність роботи науковця. Основні риси працівника науки.	2	
5	Науково-дослідна робота студентів. Завдання групи науково-дослідної частини по роботі зі студентами. Участь студентів в наукових дослідженнях.	2	
	Всього годин	10	

2.2.3. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Роль науки в розвитку суспільства. Науковий продукт та його види	4	Розгляд практичних завдань. Обговорення.	відеореєстрація, дискусія.

2	Наукова інформація. Джерела наукової інформації.	6	Розв'язання задач. Розгляд кейсів.	дебати, усне опитування.
3	Медико-соціологічне наукове дослідження: форми, види, способи отримання статистичної інформації..	4	Розгляд практичних завдань. Обговорення.	кейс-метод, письмове опитування.
4	Статистичні таблиці. Макети. Правила їх заповнення. Вимоги до оформлення ілюстрацій. Використання ІІІ в роботі зі статистичними даними	4		усне опитування.
5	Епідеміологічний аналіз як складова наукового дослідження: мета, завдання та дизайн.	6		дискусія, письмове опитування; тестовий контроль.
6	Впровадження результатів наукових досліджень та оцінка їх ефективності: впровадження завершених досліджень в підприємство, ефективність наукового дослідження.	4		ділова гра, усне опитування.
7	Підсумковий контроль	2		усне опитування
Всього годин		30		

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Процес формування наукової школи	3	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань.	індивідуальні завдання
2	Вибір напрямлення та планування науково-дослідної роботи: формування теми, планування, аналіз теоретико-експериментального дослідження та формулювання висновків.	3		виступ на задану тему
3	Патентний пошук. Творча діяльність та інтелектуальна власність. Впровадження ІІІ для наукового пошуку	3		індивідуальні завдання
4	Наукова інформація. Джерела наукової інформації. Анкетування і його роль в зборі первинної інформації. Розробка та етапи анкетування.	3		доповідь;
5	Організація роботи науковця. Організація праці в науковій діяльності. Ефективність роботи науковця. Основні риси працівника науки.	3		реферати
6	Етапи статистичного дослідження. ІІІ та його можливості для статистики	6		індивідуальні завдання

7	Перший етап медико-соціального дослідження: визначення мети та завдання дослідження. Розробка плану та програми, вибір об'єкту та предмету, бази дослідження. Вибір одиниці та обсяг вибірки дослідження.	3	Опрацювання лекційного матеріалу.	творчі завдання, доповідь.
8	Статистичні таблиці. Макети. Правила їх заповнення. Вимоги до оформлення ілюстрацій. Використання ІІІ для роботи з таблицями та графіками	3		індивідуальні завдання
9	Другий та третій етап медико-соціального дослідження. Збір статистичного матеріалу. Визначення скринінгових тестів та їх класифікація. Визначення анамнестичних технологій. Заповнення облікових карток. Перевірка отриманих результатів. Обробка та зведення даних з використанням сучасних математичних, статистичних методів та інформаційних засобів. Статистичне групування отриманих результатів	3		
10	Четвертий етап медико-соціального дослідження. Аналіз отриманих результатів. Формулювання доказових висновків. Розробка практичних рекомендацій. Літературне та графічне оформлення результатів статистичного та соціологічного дослідження. Вимоги до оформлення списку використаних джерел.	3	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань.	творчі завдання, доповідь.
11	Епідеміологічний аналіз як складова наукового дослідження. Види та особливості епідеміологічних досліджень. Мета та завдання	3	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань.	індивідуальні завдання
12	Впровадження результатів наукових досліджень та оцінка їх ефективності: впровадження завершених досліджень в підприємство, ефективність наукового дослідження.	5		творчі завдання, доповідь.
13	Наукові публікації як форма оприлюднення результатів наукового дослідження. Підготовка та загальні вимоги до написання, оформлення та захисту наукового продукту	3		індивідуальні завдання

14	Особливості підготовки рефератів. Підготовка та захист курсової роботи. Захист дипломної роботи та особливості підготовки.	3		творчі завдання, доповідь.
15	Оформлення презентації за результатами проведеного наукового дослідження. Застосування ІІІ для оформлення наукового дослідження	3		індивідуальні завдання
Всього годин		50		

Методи навчання:

1. Словесні методи: бесіда, розповідь, пояснення, робота з літературою.
2. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження.
3. Практичні методи: ситуаційні задачі, самостійна робота, пошуково-дослідницька робота.
4. Інтерактивні методи: дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, кейс-метод, ділова гра.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти за ЕСТС організації навчального процесу (диференційного залік)

Поточна навчальна діяльність здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння здобувачами вищої освіти кожної теми дисципліни та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ЗНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті», затвердженій наказом ХНМУ № 181 від 21.08.2021 (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukczyi-navchalnogo-proczesu/).

Підсумковий бал за ЗНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. Відповідно до вказаної Інструкції, перерахунок середньої оцінки за загальну навчальну діяльність (ЗНД) у багатобальну шкалу, для дисциплін, що завершуються диференційованим заліком проводиться відповідно до таблиці 1.

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються ДЗ)**

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Проведення та оцінювання диференційованого заліку

Диференційований залік - це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс (семестр):

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні

практичних завдань.

Крім того, диференційований залік передбачає наступні контрольні елементи:

1.Вирішення пакету тестових завдань, що охоплює програму з дисципліни, включає тестові завдання, які були розглянуті в повному обсязі на практичних заняттях з роз'ясненням їх навчальної сутності;

Критерій оцінювання – **90%** вірно вирішених завдань. 2.Завдання щодо оцінювання теоретичних знань за всіма темами дисципліни за таблицями: 4 та 7 «Критерії бального оцінювання теоретичних знань» та «Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок, якщо вони представлені в одному білеті».

Диференційований залік проводиться викладачем групи на останньому практичному занятті

З урахуванням особливостей дисципліни диференційований залік проводиться у формі оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань у день диференційованого заліку.

**Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності
здобувачів освіти з дисциплін**

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Кафедрою обрано підхід до оцінювання освоєння практичних навичок та теоретичних знань (табл. 7).

Таблиця 7

**Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок, якщо вони представлені
в одному білеті**

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожену відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 20 балів; «4» - 18 19балів; «3» - 12-17 балів.
1	20	18	12		
2	20	18	12		
3	20	18	12		
4	20	18	12		
	80	65	50		

Оцінка з дисципліни

Оцінка з дисципліни визначається як середнє арифметичне балів ЗНД, які переводяться у 120-бальну шкалу ЕСТС (табл.1) з додаванням балів, одержаних безпосередньо на диференційованому заліку.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти т може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів, у тому числі максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, а також максимальна кількість балів за результатами іспиту - 80 балів.

Мінімальна кількість балів становить 120, у тому числі мінімальна поточна навчальна діяльність – 70 та за результатами іспиту – 50 балів.

Технологія оцінювання дисципліни.

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час диференційованого заліку. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ЗНД та диференційованого заліку і становить min – 120 до max – 200. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 3.

Таблиця 3

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та диференційований залік.

Здобувачам вищої освіти, що не виконали вимоги навчальних програм дисциплін виставляється оцінка Fx, якщо вони були допущені до складання диференційованого заліку, але не склали його. Оцінка F виставляється здобувачам вищої освіти, які не допущені до складання диференційованого заліку.

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

3.2. Питання до диференційного заліку:

1. Науковець та його роль у проведенні наукового дослідження. Організація його праці.
2. Принципи організації праці у науковій діяльності. Колективність праці.
3. Систематизація результатів наукового дослідження.
4. Способи отримання статистичної інформації. Спосіб безпосереднього спостереження.
5. Суть звіту при розкритті сутності даної науково-дослідної роботи.
6. Несуцільне дослідження та його види.
7. Послідовність виконання медико-статистичного дослідження. Елементи першого етапу статистичного дослідження.
8. Елементи передбачає програма дослідження та програма збору при проведенні першого етапу наукового дослідження.
9. Статистичні таблиці, основні поняття і елементи. Переваги табличного методу.

10. Склад статистичних таблиць. Правила їх побудови.
11. Види статистичних таблиць. Групова таблиця.
12. Етапи побудови повноцінної статистичної таблиці. Характеристика другого етапу.
13. Будування статистичних таблиць четвертого етапу. Формування присудку таблиці.
14. Економічна ефективність наукових досліджень.
15. Вибіркове спостереження та його мета.
16. Види ефективності науково-дослідних робіт.
17. Економічний ефект науково-дослідної роботи.
18. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Структура магістерської роботи.
19. Етапи процесу виконання курсової роботи.
20. Послідовність проведення захисту курсової роботи.
21. Курсова робота та її частини. Підрозділи основної частини цієї роботи.
22. Дипломна робота її основні завдання та загальні вимоги.

3.3. Контрольні питання:

1. Визначення змісту науки залежно від ролей, які вона виконує в суспільстві.
2. Характеристика функцій науки.
3. Об'єкт і суб'єкт науки.
4. Дайте визначення науковій діяльності та перелічить її форми.
5. Наукознавство. Його розділи.
6. Охарактеризуйте складові елементи структури теорії (концепція, принципи, постулат, правило, факт, поняття, терміни, категорії).
7. Як класифікуються науки? Її призначення, мета та способи побудови.
8. Дайте характеристику організації науки та НАМН України.
9. Охарактеризуйте суб'єкти науково-дослідної діяльності у вищому навчальному закладі.
10. Які Ви знаєте форми науково-дослідної роботи?
11. Розкрийте суть поняття науково-дослідної роботи студентів.
12. Опишіть завдання науково-дослідної роботи студентів.
13. Як кваліфікуються форми організації науково-дослідної роботи студентів у вузі?
14. Охарактеризуйте науково-дослідну роботу студентів у навчальному процесі та види навчально-дослідної роботи студентів.
15. Яка роль семінарів у науково-дослідній роботі студентів у ЗВО?
16. Що собою представляє дипломна робота та виробнича практика як найвищий ступінь участі студента в науково-дослідній роботі?
17. Як організовується робота студентського наукового гуртка та студентського бюро?
18. Хто може бути керівником науково-дослідної роботи студентів у ЗВО? Її організація та планування.
19. В чому полягає раціональний трудовий режим дослідника?
20. З чого складається наукова організація робочого місця науковця?
21. Чим вимірюється ефективність наукової праці вченого? Які фактори впливають на цю ефективність?
22. Дайте визначення понять «наукове дослідження», «науково-дослідний процес».
23. Дайте визначення понять «метод», «методика», «методологія».
24. Охарактеризуйте процес наукового дослідження
25. Дайте характеристику організаційного етапу.
26. Розкрийте сутність дослідного етапу наукового дослідження.
27. Які Ви знаєте етапи виконання науково-дослідної роботи?
28. Назвіть види літературних джерел економічної інформації, застосовуваних в наукових дослідженнях.
29. Що таке інформація на етапах науково-дослідної роботи? Функції та джерела інформації.
30. Як систематизуються результати наукового дослідження?
31. Яка послідовність розміщення літературних джерел у переліку використаної літератури?

3.4. Індивідуальні завдання:

Індивідуальна робота здобувачів під керівництвом викладача з освітнього компоненту «Методологія науково-дослідної роботи» проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел та інтернет-ресурсів, рекомендованих для опанування тем та вирішення навчальних завдань, підготовки доповідей або есе за ними; виконання ситуаційних завдань і практичних вправ з різних тем освітнього компоненту, виконання завдань (аналітичних, пошукових).

Завдання для індивідуальної творчої роботи обирається здобувачем із запропонованого викладачем переліку. Також може бути самостійно запропонована тема, відповідно до його/її наукових чи навчальних інтересів. Така тема має бути обов'язково узгоджена з викладачем.

Пропоновані теми індивідуальних творчих завдань:

1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності
2. ІІІ в умовах сучасної науки
3. Організація наукової діяльності в Україні
4. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення
5. Використання можливостей штучного інтелекту для виконання патентного пошуку
6. Ефективність наукових досліджень
7. Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень
8. Методи та техніка наукових досліджень
9. Методи емпіричного дослідження
10. Методи досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях
11. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень
12. Спостереження як метод наукового дослідження.
13. Опитування як метод наукового дослідження.
14. Тестування як метод наукового дослідження.
15. Методи математичної статистики у наукових дослідженнях проблем фізичного виховання та спорту.
16. Використання ІІІ в процесі пошуку інформації
17. Техніка роботи зі спеціальною літературою
18. Загальні положення щодо виконання курсових та випускних робіт
19. Курсова і дипломна роботи, особливості виконання
20. Етапи роботи над дослідженням та оформленням курсової та дипломної робіт
21. Захист дипломної роботи
22. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження
23. Наукова публікація: поняття, функції, основні види
24. Наукова монографія, наукова стаття, теза доповіді
25. Реферат, доповідь, виступ, книги
26. Використання ІІІ для виконання наукової роботи, принципи етики та доброчесності
27. Структура описової частини результатів наукового дослідження.
28. Правила оформлення списку використаних джерел.
29. Методика підготовки та оформлення публікацій до видання
30. Форми звітності при науковому дослідженні

3.6. Правила оскарження оцінки

В Положенні про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти Харківського національного медичного університету (далі – Положення) термін апеляція вживається в значенні:

Апеляція – оскарження здобувачами освіти результатів підсумкового контролю.

Апеляція результатів підсумкового контролю знань здобувачів освіти є складовою організаційного забезпечення освітнього процесу.

Розгляд апеляції проводиться з метою вивчення об'єктивності виставленої оцінки. Головне завдання апеляційної процедури – подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань здобувачів освіти, уникнення непорозумінь та спірних ситуацій, створення

сприйнятливих умов для розвитку та реального забезпечення законних прав і інтересів осіб, які навчаються.

Положення регламентує порядок створення апеляційної комісії, визначає принципи її роботи, процедуру апеляції.

Апеляційна комісія працює на засадах демократичності, створення найсприятливіших умов для розвитку та реального забезпечення прозорості, об'єктивності та відкритості відповідно до законодавства України.

Здобувачі вищої освіти мають право подавати апеляцію на отриману підсумкову оцінку, що виставлена з освітнього компоненту.

Незадовільні оцінки, отримані здобувачем освіти уразі відсутності на підсумковому контролі без поважної причини (відповідно до встановленого в університеті порядку), оскарженню не підлягають.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ.

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>), здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього компоненту. Регламентовано порядок ліквідування академічної заборгованості (наказ ректора ХНМУ від 26.12.2019 р. № 533) та Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (наказ ректора ХНМУ від 30.09.2020 р. № 36/20) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf). Важливо дотримуватися Кодексу корпоративної етики ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/golovna/pro-nas/kodeks-korporativnoyi-etyky/>). ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються здобувачам вищої освіти або співробітникам ХНМУ, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість в опануванні освітнього компонента. Вітається творчий підхід у різних його проявах. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

5 АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Успішне опанування освітнього компонента вимагає дотримання засад академічної доброчесності. Відповідно до ст.42 Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», враховуючи рекомендації НАЗЯВО (від 29.10.2019 р. протокол № 11) в ХНМУ запроваджено систему розвитку академічної доброчесності, основні положення якої розміщено на сайті ЗВО: Кодекс академічної доброчесності ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 305) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/kodex_ad.pdf); Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf); Положення про Комісію з доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf); Положення про порядок перевірки у Харківському національному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2020 р. № 195); Положення про підготовку та захист магістерських робіт студентів, які здобувають ступінь вищої освіти «магістр» у ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 371) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_magistr.pdf). Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з

метою, не пов'язаною з навчальним процесом. ХНМУ підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Методологія наукових досліджень в медицині: навч. посібник / В. Д. Бабаджан, Н. С. Бакуменко, О. І. Кадикова та ін.; за ред. П. Г. Кравчуна, В. Д. Бабаджана, В. В. М'ясоєдова. – Харків : ХНМУ, 2020. – 260 с.

2. Староста В.І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Вид. 2-е, випр. і доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.

3. Методологія наукових досліджень [Електронний ресурс] : навчальний посібник для підготовки докторів філософії спеціальностей 161 Хімічні технологія та біоінженерія, 162 Біотехнології та біоінженерія, 163 Біомедична інженерія / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Астрелін І. М., Косогіна І.В., Кирій С.О. – Електронні текстові дані (1 файл: 8,9 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 121 с.

4. Соціальна медицина, громадське здоров'я. В 4 т. Т. 1. Біологічна статистика : навчальний посібник / за заг. ред. В. А. Огнєва ; Міністерство охорони здоров'я України, Харківський національний медичний університет. – Харків : ХНМУ, 2023. – 316 с.

5. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by RogesDetels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karimand Chorh Chuan Tan. – Oxford University Press, 2017. – 1728 p.

Додаткова

1. Вазинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. –260 с.

2. Donaldson`s Essential Public Health, Fourth Edition. Liam J. Donaldson, Paul Rutter – CRC Press, Taylor&Francis Group, 2017 – 374 p.

3. Board Review in Preventive Medicine and Public Health. Gregory Schwaid. - ELSEVIER., 2017. – 450 p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
- Європейська база даних «Здоров'я для всіх» www.euro.who.int/ru/home
- Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
- Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
- Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
- Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
- Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
- Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
- Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
- Журнал British Medical Journal www.bmj.com
- Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com

8. ІНШЕ

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

<https://knmu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf